

Príklady dobrej (a zlej) praxe.

podpora participácie, rozvíjanie individualít, napredovanie, odvaha
pasivita, neochota, súperenie, bezcieľnosť

Rady a nápady poskytli koordinátori z 15 zapojených žiackych školských rád zo ZŠ a SŠ po celom Slovensku.

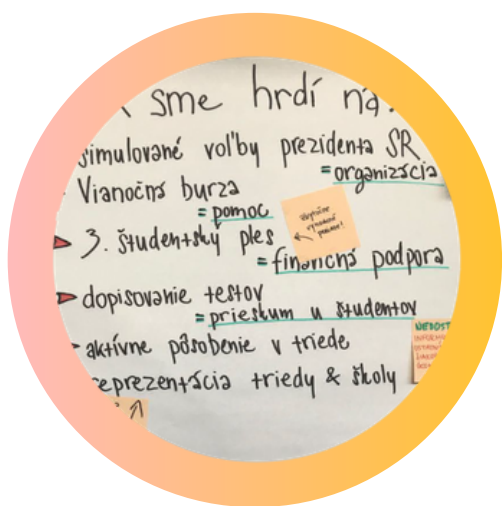
ABY BOLO DETI A MLADÝCH ĽUDÍ POČUŤ

Môžu sa školy zlepšovať v tom, ako podporujú žiakov v spolurozhodovaní o veciach, ktoré sa ich týkajú?

Áno!

Z akých príkladov dobrej praxe v oblasti kvalitnej participácie v školskom prostredí sa môžeme učiť?

Čítajte ďalej!

ČO POTREBUJE ŠKOLA NA TO, ABY SA STALA PARTICIPATÍVNOU?

Ľudí, ktorí majú alebo chcú mať medzi sebou dobré a rovnoprávne vzťahy a chcú svoj čas a priestor venovať zmene.

Ochotných, otvorených a odvážnych ľudí, ktorí majú čas a motiváciu meniť nefunkčné a zastarané postupy smerom k priateľskej a rovnoprávnej klíme školy.

Kvalitnú komunikáciu s víziou spoločného cieľa vlastnú pre riaditeľov, učiteľov, žiakov a aj rodičov.

Pocit bezpečia tvorený rovnoprávnym prístupom ku všetkým členom komunity, vďaka čomu budú tvorivosť, entuziazmus a konštruktívna kritika nositeľmi zmeny.

Priestor pre nápady, plány a spoločné stretnutia vyhradený miestom a dostatočným časom.

AKO PODPOROVAŤ PARTICIPÁCIU NA ŠKOLÁCH?

Škola nie je iba príprava na život, škola je život.

Realizáciou podujatí na školách, ako sú napr. filmové dni, vianočné trhy, bazáre, workshopy, tematické dni k rôznym príležitostiam či dobročinné finančné zbierky.

Zlepšovaním klímy v škole prostredníctvom zapojenia všetkých do spoločných projektov, samozrejme tak, aby bol každý hlas či nápad vypočutý. Príkladom môže byť nastavenie maturitných tém, ktoré zohľadňujú návrhy žiakov či adaptačné kurzy na začiatku školského roka.

Dlhodobými projektmi so zapojením celej školy, napr. prostredníctvom zisťovacích dotazníkov. Môže ísť o vznik školského časopisu, premenu priestorov školy, zriadenie vermikompostu či starostlivosť o zeleň.

Podporou samostatného myslenia, napr. formou modelových zasadnutí OSN alebo simulovaných volieb. Takto zefektívňime a skvalitníme občiansku výchovu a spoznáme demokratické a občianske hodnoty sveta.

Spoluprácou pri vytváraní školského prostredia namiesto vykonávania predstáv jednotlivca. Diskutujme spoločne o chode školy a o školskom poriadku, vďaka čomu sa naučíme, čo znamená sloboda spojená so zodpovednosťou.

ČO JE PREKÁŽKOU PARTICIPÁCIE NA ŠKOLÁCH?

Nejasná vízia a misia školy alebo vízia a misia direktívne nastavená jedným človekom.

Fungovanie s dlhodobo zaužívanými postupmi bez ich pravidelnej revízie či vhodnej úpravy už nemusí spĺňať nároky dnešnej doby.

Rozčlenenie komunity školy a súperenie, ktoré vytvára pocit nedôvery a straty motivácie.

Pasivita zo všetkých strán (vedenie školy, učitelia, žiaci) bráni úspechu. Priestor, kde sa ľudia nezaujímajú o názor a postoje ostatných, nemôže byť základom pre úspešnú a udržateľnú zmenu.

Nepostačujúci čas na realizáciu všetkých aktivít a s nimi spojených stretnutí vzhľadom na množstvo iných povinností učiteľov aj žiakov. Participácia sa deje vo „voľnom čase“ alebo na úkor vyučovania, s čím nie je spokojný nik, ani študenti, ani škola.

Nedostatočné organizovanie teambuildingov, ktoré sú dôležité pre schopnosť kolektívu spolupracovať a vzájomne komunikovať.

Nízka atraktivnosť učiteľského povolania. Potreba prilákania aktívnych a odvážnych ľudí do školstva, napríklad pomocou zviditeľnenia školy a zdôraznením dôležitosti učiteľského poslania.

Hľadanie dôvodov „prečo nie“ namiesto „prečo áno“ bráni úplnému rozvinutiu participatívnej klímy. Je potrebné učiť sa z chýb a nemať strach.

„KDE JE VIAC ĽUDÍ, TAM JE ÚSPECH.“

HOMÉR

Tento materiál vznikol v rámci projektu

Tvorba mechanizmov participácie detí a mládeže na rozhodovacích procesoch školy a tvorbe verejných politík mládeže.

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond